

EUROOPA PARLAMENT

2004

2009

Istungidokument

16.1.2008

B6-0022/2008 }
B6-0030/2008 }
B6-0035/2008 }
B6-0037/2008 }
B6-0043/2008 }
B6-0044/2008 } RC1

RESOLUTSIOONI ÜHISETTEPANEK

Vastavalt kodukorra artikli 115 lõikele 5 esitanud

- Ari Vatanen, Laima Liucija Andrikienė, Bernd Posselt, Eija-Riitta Korhola ja Tadeusz Zwiefka fraktsiooni PPE-DE nimel,
- Pasqualina Napoletano, Josep Borrell Fontelles, Alain Hutchinson, Marie-Arlette Carlotti ja Glenys Kinnock fraktsiooni PSE nimel,
- Marios Matsakis, Frédérique Ries ja Renate Weber fraktsiooni ALDE nimel,
- Brian Crowley, Adam Bielan, Hanna Foltyn-Kubicka, Ryszard Czarnecki, Ewa Tomaszewska, Konrad Szymański, Mieczysław Edmund Janowski, Marcin Libicki ja Ģirts Valdis Kristovskis fraktsiooni UEN nimel,
- Marie-Hélène Aubert, Margrete Auken, Raül Romeva i Rueda, Hiltrud Breyer, Carl Schlyter ja Jean Lambert fraktsiooni Verts/ALE nimel,
- Feleknas Uca ja Gabriele Zimmer fraktsiooni GUE/NGL nimel,

asendades järgmiste fraktsioonide esitatud resolutsiooni ettepanekuid:

- Verts/ALE (B6-0022/2008)
- GUE/NGL (B6-0030/2008)
- ALDE (B6-0035/2008)
- UEN (B6-0037/2008)
- PPE-DE (B6-0043/20080043/2008)
- PSE (B6-0044/2008)

Olukord Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja vägistamine kui sõjakuritegu

RC\703595ET.doc

PE398.253v01-00}
PE398.261v01-00}
PE398.266v01-00}
PE398.268v01-00}
PE401.019v01-00}
PE401.020v01-00} RC1

ET

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja vägistamise kui sõjakuriteo kohta

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma varasemaid resolutsioone inimõiguste rikkumise kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
 - võttes arvesse AKV-ELi parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni;
 - võttes arvesse 1998. aastal vastu võetud Rooma statuuti, millega loodi Rahvusvaheline Kriminaalkohus, eriti selle artikleid 7 ja 8, millega loetakse vägistamine, seksuaalne orjastamine, sunniviisiline prostitutsioon, sunnitud rasedus ja sunnitud steriliseerimine või mis tahes kujul esinev seksuaalne vägivald inimsusevastaseks kuriteoks ja sõjakuriteoks ning võrdsustatakse need ühe piinamisviisi ja tõsise sõjakuriteoga, sõltumata sellest, kas neid tegusid sooritatakse rahvusvaheliste või sisekonfliktide ajal süstemaatiliselt või mitte;
 - võttes arvesse ÜRO peasekretäri 14. novembri 2007. aasta 24. aruannet ÜRO missiooni kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis;
 - võttes arvesse ÜRO Kongo DV missiooni 27. juuli 2007. aasta avaldust;
 - võttes arvesse organisatsiooni Human Rights Watch väljaannet “Uuenenud kriis Põhja-Kivus”, oktoober 2007;
 - võttes arvesse organisatsiooni Human Rights Watch väljaannet „Õiguse otsinguil. Kongo sõjas toimepandud seksuaalse vägivalda eest kohtulikule vastutusele võtmine,“ märts 2005;
 - võttes arvesse Amnesty Internationali 2007. aasta aruannet;
 - võttes arvesse ÜRO spondeeritud Kongo Demokraatliku Vabariigi 2008. aasta humanitaarmedetmete kava, 11. detsember 2007;
 - võttes arvesse ÜRO Humanitaarasjade koordineerimisbüroo (OCHA) dokumenti „Humanitaarvaldkonna uudised ja analüüs,“ 13. detsember 2007;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 115 lõiget 5,
- A. arvestades, et Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas kestab sõda ja rahunemine on laialdases ja ärevusttekitavas ulatuses põhjustanud naistevastast seksuaalset vägivalda, mida panevad toime nii mässajate relvarühmitused kui ka valitsuse, armee ja politsei üksused;
- B. arvestades, et Kongo idaosa naised rünnatakse süstemaatiliselt ja enneolematult sageli ning et ÜRO peasekretäri asetäitja humanitaarküsimustes andmetel on Kongo olukord seksuaalse vägivalda osas kõige hullem maailmas;

RC\703595ET.doc

PE398.253v01-00}
PE398.261v01-00}
PE398.266v01-00}
PE398.268v01-00}
PE401.019v01-00}
PE401.020v01-00} RC1

- C. arvestades, et vägistamisi pannakse toime ka ümberasustatud isikute laagrites, kus paljud tsiviilisikud otsivad pelgupaika lahingute eest, mis ainuüksi 2007. aastal sundis enam kui 400 000 inimest oma kodudest ja küladest lahkuma;
- D. arvestades, et ÜRO eriesindaja teatel on naistevastaste metsikuste keskmes vägistamine, grupiviisiline vägistamine, seksuaalne orjastamine ja mõrvad, millel on kaugeleulatuvad tagajärjed, sealhulgas naiste füüsiline ja psüühiline häving;
- E. arvestades, et Kongo Demokraatliku Vabariigi 2008. aasta humanitaarmedetmete kava andmetel teatati 2007. aastal 32 353 vägistamisjuhtumist, mis tõenäoliselt on vaid murdosa nende koguarvust;
- F. arvestades, et ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1325 rõhutatakse kõigi riikide vastutust karistamatusele lõpu tegemise ning inimsusevastaste ja sõjakuritegude sooritajate, sealhulgas naiste ja tütarlaste kallal seksuaalset ja muud vägivalda kasutanud isikute vastutuselevõtmise eest;
- G. arvestades, et vägistamine on ilmselt viis naiste häbistamiseks nende perede ja kogukondade ees ning seeläbi nende kogukondade väärikuse, moraali ja ühtekuuluvustunde hävitamiseks;
- H. tundes muret selle pärast, et vägistamise ohvriks langenud naistele ja tütarlastele saab nende perede ja kogukondade poolt osaks laialt levinud sotsiaalne diskrimineerimine ja hülgamine, samas kui kuritegude sooritajad naudingavad karistamatust, kusjuures see on täiendav põhjus, miks ohvrid teatavad ainult murdosast vägistamisjuhtudest;
- I. olles sügavalt mures selle pärast, et selliste kuritegude põhjalikuks uurimiseks ei tehta piisavalt pingutusi, et ei rakendata meetmeid tunnistajate, ohvrite ja ohvrite perede kaitseks, puudub teave kuriteojuhtude kohta ja ohvritele ei anta asjakohast meditsiiniabi;
- J. arvestades, et Euroopa Parlamendi poolt 2006. aastal vastu võetud uus seadus seksuaalse vägivalla kohta, mille eesmärk oli kiirendada vägistamisjuhtude kohtulikule vastutusele võtmist ja määrata rangemaid karistusi, on siiani vähe tulemusi andnud;
- K. arvestades, et 10. detsembril 2007 allkirjastasid Rwanda ja Kongo DV Nairobis ühisavalduse, milles toetatakse igakülgse lahenduse leidmist relvarühmituste Kivus viibimise küsimusele, millised rühmitused on vastutavad seksuaalse vägivalla ja muude inimõiguste rikkumiste eest;
- L. arvestades, et pikki aastaid kestnud relvakonflikti otseseks ja kaudseks tagajärjeks on neli miljonit otsest ja kaudset ohvrit ning see on põhjustanud vähemalt 1.5 miljoni inimese, valdavalt naiste ja laste ümberasumise ja Kongo DV sotsiaalmajandusliku infrastruktuuri lagunemise,
1. mõistab otsustavalt hukka vägistamise kasutamise sõjariistana ning tuletab meelde, et sellised teod kuuluvad nii Rahvusvahelise Kriminaalkohtu kui ka Kongo Demokraatliku Vabariigi jurisdiktsiooni alla;

2. nõuab tungivalt eelkõige naistevastase seksuaalse vägivalga toimepanijatest teatamist, nende väljaselgitamist, kohtu alla andmist ja karistamist vastavalt riiklikule ja rahvusvahelisele kriminaalõigusele;
3. kutsub Kongo DV valitsust tegema lõppu karistamatusele ning rakendama oma parlamendis vastu võetud uut seadust, millega kuulutatakse seksuaalne vägivald õigusvastaseks ja kehtestatakse karmimad karistused selle toimepanijatele;
4. nõuab, et rahvusvaheline kogukond igal võimalikul viisil toetaks asjaomaseid riigiasutusi nimetatud tegude juurdlemisel ja süüdlaste vastutusele võtmisel;
5. kutsub ELi eraldama märkimisväärseid rahalisi vahendeid seksuaalse väärkohtlemise ohvritele arsti-, õigus- ja sotsiaalabi andmiseks ning naiste ja tütarlaste õpetamiseks ühe võimalusena, kuidas edaspidi seksuaalset väärkohtlemist ära hoida;
6. kutsub kõiki Kongo DV idaosa konfliktides osalevaid jõude austama inimõigusi ja rahvusvahelist humanitaarõigust, lõpetama kõik naiste ja teiste tsiviilisikute vastased ründed ning lubama humanitaarabisutustel ohvreid abistama asuda;
7. kutsub ELi ja ÜROd üles ametlikult tunnistama vägistamine, sunniviisiline rasestamine, seksuaalne orjastamine ja muud seksuaalse vägivalga vormid inimsusevastasteks kuritegudeks, rasketeks sõjakuritegudeks ja üheks piinamise liigiks, ükskõik kas neid pannakse toime süstemaatiliselt või mitte;
8. palub kõigil töötajaid MONUCi (ÜRO missioon Kongo Demokraatlikus Vabariigis) rahuvalvemissioonile saatvatel ÜRO liikmesriikidel kontrollida kõiki väidetavaid seksuaalse väärkohtlemise ja ekspluateerimise juhtumeid, eriti kui need puudutavad alaealisi, ja tuua seksuaalset väärkohtlemist toime pannud isikud võimalikult kiiresti kohtu ette; seepärast nõuab, et tugevdataks MONUCi mandaati tsiviilisikute kaitsmiseks seksuaalse vägivalga eest;
9. palub ÜROl, Aafrika Liidul, ELil ja teistel Kongo DV partneritel teha kõik, mis võimalik, et luua tulemuslik mehhanism Kongo DVs toimepandava seksuaalse vägivalga jälgimiseks ja dokumenteerimiseks ning pakkuda naistele ja eeskätt riigi idaosas elavatele naistele tõhusat ja piisavat toetust ja kaitset;
10. väljendab sügavat muret seksuaalsest vägivallast põhjustatud tohutu väljarände pärast maapiirkondadest ning rõhutab, et süstemaatiline seksuaalne vägivald ja üldine "seksuaalse vägivalga kultuur" hävitavad kõik sotsiaalsed võrgustikud ja kujutavad endast tõelist rahvuslikku ohtu;
11. tervitab rahu-, julgeoleku- ja arengukonverentsi avamist Gomas (Põhja-Kivu) ja loodab, et vaenutegevuse katkemine konverentsi ajaks on esimene samm usalduse loomiseks vaenupoolte vahel; nõuab tungivalt, et konverentsil osalejad tegeleksid naiste ja tütarlaste vastase seksuaalse vägivalga küsimusega ja pühenduksid selle toimepanijate kohtu ette toomisele;

12. kutsub Euroopa Komisjoni üles toetama, sealhulgas rahaliselt, rahukonverentsi korraldamist Kivus, et anda elanikkonnale võimalus osaleda püsivate lahenduste otsimisel;
13. palub Kongo DV valitsusel ja ÜRO missioonil Kongo Demokraatlikus Vabariigis (MONUC) tagada humanitaarorganisatsioonide esindajate nõuetekohane julgeolek;
14. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon Euroopa Komisjonile, ELi liikmesriikide valitsustele, Kongo DV ja Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide valitsustele, Aafrika Liidu institutsioonidele ja ÜRO peasekretärile.